

Електронно здравеопазване

Концепция за национална информационна система на здравеопазването

УВОД

Лисабонската среща на Европейския Съвет през март 2000 г. постави пред страните от Европейския съюз стратегическата цел да превърнат своите икономики в най-динамичните и конкурентноспособни, базирани на знанието. Европейския Съвет препотвърди тази стратегическа цел и даде мандат за ускорено развитие на Информационното общество и информационните и комуникационните технологии. Електронното здравеопазване е важен компонент в Информационното общество и беше изведен като един от основните приоритети в европейските планове за развитие. Новата инициатива на Европейската комисия отделя значително място за въвеждането на електронни здравни карти и единна информационна система като основна и неделима част от съвременното модерно здравеопазване.

Министрите на здравеопазването на страните-членки на Европейския съюз се обединиха над три основни цели, които трябва да бъдат постигнати в полза на гражданите и на Европейския съюз като цяло. Те са:

- ✓ Разработване на електронни здравни карти;
- ✓ Предоставяне на здравни услуги он-лайн;
- ✓ Изграждане на европейски информационни мрежи в областта на здравеопазването.

1. Характеристики на електронното здравеопазване.

Електронното здравеопазване е бързо развиваща се област, в която си взаимодействат медицинската информатика, общественото здравеопазване, предлагането на здравни услуги и информация чрез използване на съвременни информационни и комуникационни технологии. То характеризира не само

технологичното развитие, но и подхода към глобално мислене за подобряване на здравните услуги на местно, регионално и глобално ниво .

Съгласно съвременното разбиране **електронното здравеопазване** представлява комплекс от мерки, базирани на организационна, технологична и правна рамка и обхващащи целия аспект на функциониране на здравната система.

Основни принципи на електронното здравеопазване са:

1. **Ефективност** – една от основните цели на електронното здравеопазване е да се повиши качеството и обема на предлаганите услуги в здравеопазването, като при това се запазят или намалят разходите;

2. **Качествено здравно обслужване;**

3. **Медицина, базирана на доказателства** – електронното здравеопазване трябва да подпомогне вземането на медицински решения;

4. **Равнопоставен достъп** – даване на възможност на всички граждани за достъп до медицинска информация чрез интернет. Повишаване на възможностите на гражданина за избор на здравни услуги;

5. **Насърчаване** на нов вид взаимоотношения между гражданите и здравните институции, при които решенията се вземат с участието на двете страни;

6. **Адекватна подготовка на здравни кадри;**

7. **Оперативна съвместимост** на информационните системи в здравеопазването;

8. **Еднакво качество** на здравните грижи, независимо от географското положение на лечебното заведение и националност на пациента;

9. **Етичност** – електронното здравеопазване създава нови форми на взаимоотношения между пациент и лекар, и поставя нови предизвикателства и етични проблеми във връзка с он-лайн практики, информирано съгласие, конфиденциалност и др.;

10. **Равенство** – електронното здравеопазване ще улесни равния достъп на различни социални слоеве до здравните грижи. Главните **направления** на електронното здравеопазване са:

- **Системи и услуги, предназначени за сектора по здравеопазване** - подпомагат напредъка при медицинската научно-изследователска дейност, ефективното управление и разпространение на медицински знания;
- **Възможности за потребителите на здравни услуги – пациенти и здрави граждани** - по-добро здравно образование, превенция, информация за здравното състояние, възможност за активно участие на пациентите във вземането на решения относно тяхното здраве;
- **Съдействие на професионалистите в сферата на здравеопазването** – бърз и лесен достъп до информация, диагностика и извършване на сложни интервенции от разстояние, както и достъп до специализирани ресурси за образование и обучение;
- **Съдействие на здравните власти и здравните ръководители** - достъп и разпространение на най-добри практики за планиране и управление на здравеопазването.
- **Ускорено внедряване на ИКТ, след извършване на обстоен анализ на работните процеси в здравеопазването.** Анализът ще определи посоките на развитие и взаимните връзки на всички фактори в здравеопазването на база високоефективни ИКТ.